

Rekabet Kurumu Başkanlığından,

REKABET KURULU KARARI

Dosya Sayısı : 2011-1-173 (Devralma)
Karar Sayısı : 11-48/1212-425
Karar Tarihi : 22.09.2011

A. TOPLANTIYA KATILAN ÜYELER

Başkan : Prof. Dr. Nurettin KALDIRIMCI
Üyeler : Doç. Dr. Mustafa ATEŞ, İsmail Hakkı KARAKELLE, Doç. Dr. Cevdet İlhan GÜNAY, Dr. Murat ÇETİNKAYA, Reşit GÜRPINAR, Prof. Dr. Metin TOPRAK

B. RAPORTÖRLER : Çiğdem TUNÇEL, Burak SAĞLAM

C. BİLDİRİMDE

BULUNAN : - Huntsman Investment Netherlands BV
Temsilcisi: Av. Senem İŞMEN
Süleyman Seba Cad. Sıraevler 55, Akaretler
34357 Beşiktaş/İstanbul

D. TARAFLAR : - Huntsman Investment Netherlands BV
Merseyweg 10 3197 KG Botlek Rotterdam, NETHERLAND

- Engin Tataroğlu
Kemal Tataroğlu
Gülüm Selen Kabil
Engine Holding A.Ş.
Engine Mümessillik Mühendislik San. ve Tic. A.Ş.

E. DOSYA KONUSU: EMA Kimya Sistemleri Sanayi ve Ticaret A.Ş. hisselerinin tamamının Huntsman Investment Netherlands BV tarafından devralınması işlemine izin verilmesi talebi.

F. DOSYA EVRELERİ: Kurum kayıtlarına 24.8.2011 tarih ve 6156 sayı ile giren ve eksiklikleri en son 8.9.2011 tarihinde tamamlanan bildirim üzerine, 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun ve 2010/4 sayılı Rekabet Kurulundan İzin Alınması Gereken Birleşme ve Devralmalar Hakkında Tebliğ'in ilgili hükümleri çerçevesinde düzenlenen 09.09.2011 tarih ve 2011-1-173/Öİ-11-375.ÇT sayılı Ön İnceleme Raporu, 12.09.2011 tarih ve REK.0.15.00.00-120/266 sayılı Başkanlık Önergisi ile 11-48 sayılı Kurul toplantısında görüşülerek karara bağlanmıştır.

G. RAPORTÖRLERİN GÖRÜŞÜ: İlgili Rapor'da; bildirim konusu işlemin 4054 sayılı Kanun'un 7. maddesi ve bu maddeye dayanılarak çıkarılan 2010/4 sayılı "Rekabet Kurulundan İzin Alınması Gereken Birleşme ve Devralmalar Hakkında Tebliğ" kapsamında izne tabi olduğu, ancak işlem sonucunda aynı Kanun maddesinde belirtilen nitelikte hakim durum yaratılmasının veya mevcut hakim durumun güçlendirilmesinin ve böylece rekabetin önemli ölçüde azaltılmasının söz konusu olmaması nedeniyle işleme izin verilebileceği ifade edilmiştir.

H. YAPILAN İNCELEME VE DEĞERLENDİRME

H.1. İlgili Teşebbüslere ve Faaliyet Alanlarına İlişkin Bilgi

İlgili teşebbüsler ve faaliyet alanlarına ilişkin bilgi Tablo 1'de, bağlı oldukları ana gruplar ve faaliyet alanları ise Tablo 2'de verilmiştir:

11-48/1212-425**Tablo 1:** İlgili Teşebbüsler ve Faaliyet Alanlarına İlişkin Bilgi

İlgili Teşebbüsler	Teşebbüsün konumu	Faaliyet Alanları
Huntsman Investment Netherlands BV (Huntsman)	Devralan	Poliüretan üretimi de dahil olmak üzere farklılaştırılmış kimyasalların üretimi ve pazarlaması alanında faaliyet gösteren ve global düzeyde aktif Huntsman Grubu çatısı altında yer alan Rotterdam merkezli bir şirkettir.
EMA Kimya Sistemleri Sanayi ve Ticaret A.Ş. (EMA)	Devre konu	Yapı izolasyon endüstrisi odaklı poliüretan sistem evi olarak faaliyet gösteren, aromatik polyester poliollerin ve katı poliüretan sistemlerinin Türkiye pazarında üretimini ve pazarlamasını yapan İstanbul merkezli bir şirkettir.

50 **Tablo 2:** Bağlı Oldukları Gruplar ve Faaliyet Alanlarına İlişkin Bilgi

İşlem Tarafları (Ana Gruplar)	Faaliyet Alanları
Huntsman Corporation (HC)	Kimyasal, plastik, otomotiv, havacılık, tekstil, ayakkabı, boya ve kaplam, inşaat, teknoloji, ziraat, sağlık, deterjan, kişisel bakım, mobilya, teçhizat ve paketlemenin de dahil olduğu küresel endüstriler için farklılaştırılmış kimyasallar üretimi ve pazarlaması ile iştigal eden Amerika merkezli bir şirkettir.
EMA Kimya Sistemleri Sanayi ve Ticaret A.Ş. (EMA)	Yapı izolasyon endüstrisi odaklı poliüretan sistem evi olarak faaliyet gösteren, aromatik polyester poliollerin ve katı poliüretan sistemlerinin Türkiye pazarında üretimini ve pazarlamasını yapan İstanbul merkezli bir şirkettir.

İşlem konusunu, EMA hisselerinin tamamının Huntsman tarafından devralınması işlemine izin verilmesi talebi oluşturmaktadır. Söz konusu işleme dair bağlayıcı olmayan ön protokol eklenmiş olup, bildirim formu içeriğinde işlemi düzenleyen sözleşmenin imzalanmasının ve işlemin kapanmasının Rekabet Kurumu'ndan alınacak onay sonrasında gerçekleşeceği ifade edilmiştir. İşlem sonrasında hisselerinin tamamının devralınması sonucu EMA'nın kontrolü Huntsman'a geçeceğinden, söz konusu devralma işleminin 2010/4 sayılı "Rekabet Kurulu'ndan İzin Alınması Gereken Birleşme ve Devralmalar Hakkında Tebliğ" (2010/4 sayılı Tebliğ)'in 5(1) maddesi kapsamında bir devralma işlemi olduğu anlaşılmıştır.

60 EMA'nın işlem öncesindeki hissedarlık yapısına Tablo 3'de yer verilmiştir. Yukarıda anılan işlem sonrasında ise, Huntsman EMA'nın hisselerinin tamamına sahip olacaktır.

Tablo 3: EMA'nın İşlem Öncesindeki Hissedarlık Yapısı

Hissedarların Adı	Hissedarlık Yüzdesi (%)
Engin Tataroğlu	58
Kemal Tataroğlu	25
Gülüm Selen Kabil	15
Engine holding A.Ş.	1
Engine Mümessillik Mühendislik san. ve Tic. A.Ş.	1
Toplam	100

Öte yandan, Huntsman tamamıyla yine Hollanda merkezli Huntsman Holding (Netherlands) B.V tarafından kontrol edilmekte olup, Huntsman Holding BV'nin hissedarları ise Huntsman International LLC (%78,9), Huntsman Advanced Materials (%12,8), Huntsman Petrochemical LLC (%8,3)'dir. Huntsman International LLC ise Huntsman Corporation tarafından kontrol edilmektedir. Ayrıca Huntsman İleri Teknoloji Ürünleri Sanayi ve Limited Şirketi, Huntsman Tekstil Ürünleri Kimya ve Dış Ticaret Limited Şirketi

11-48/1212-425

70 ve Tioxide Europe Titanium Pigmentleri Ticaret Limited Şirketi¹ unvanlarıyla Türkiye’de faaliyet göstermekte olan ve Huntsman Corporation bünyesinde yer alan grup şirketleri bulunmaktadır.

H.2.Ciro Bilgileri²

Dosya mevcudu bilgi ve belgelere göre, 2010 yılı itibarıyla işlem taraflarından Huntsman Corporation ‘in dünya cirosu (.....), Türkiye cirosu (.....) TL iken EMA ‘nin dünya cirosu (.....), Türkiye cirosu (.....)TL’dir.

80 İşlem taraflarından Huntsman Corporation’ın 2010 yılı dünya cirosu 500.000.000 TL (Beş yüz milyon TL)’nin üstünde olup, aynı zamanda EMA’nın 2010 yılı Türkiye cirosu 5.000.000 TL (Beş milyon TL)’yi aştığından, anılan devralma işlemi 2010/4 sayılı Tebliğ’in 7(1)(b) maddesi çerçevesinde izne tabidir.

H.3. Etkilenen Pazarlar

Dosya mevcudu veriler incelendiğinde tarafların genel olarak poliüretan üretiminde özelleştiği anlaşılmıştır. Poliüretanlar (PU) genellikle köpük formunda bulunan³, üretimlerinde izosiyanat grubu bileşenleri ve poliöl bileşenleri olmak üzere iki grup bileşene ihtiyaç duyulan kimyasal ürünlerdir. İzosiyanatlar içerisinde aromatik izosiyanatlar olarak bilinen grup, bu grubun hacim bazında büyük çoğunluğunu oluşturmaktadır ve toluen diizosiyanat (TDI) ve difenilmetan diizosiyanat (MDI) ticari açıdan en önemli iki aromatik izosiyanat grubunu oluşturmaktadır. TDI’lar katı köpük sistemlerinde kullanılmazken, MDI’lar hem katı hem de esnek köpük sistemlerinde kullanılabilir. Ayrıca, bildirim formunda, TDI ya da MDI’ya dayalı PU sistemlerinin, öngörüldükleri amaç bakımından birbirlerini ikame edemeyeceği, ayrıca tarafların her ikisinin de TDI bazlı PU köpük pazarında faaliyet göstermediği, dolayısıyla TDI ve TDI bazlı PU köpük sistemlerinin bu bildirim kapsamı dışında olduğu ifade edilmiştir.

Poliüretan üretiminde ihtiyaç duyulan diğer grup bileşen olan polioller ise genel olarak polieter polioller ve polyester polioller olmak üzere iki ana gruba ayrılmaktadır. Polieter polioller de esnek köpük üretiminde kullanılan uzun zincirli polioller ve katı köpük üretiminde kullanılan kısa zincirli polioller olmak üzere ikiye ayrılmaktadır. Polyester polioller de katı köpük üretiminde kullanılan aromatik polyester polioller ve bu bildirim kapsamında yer almayan alifatik polyester polioller olmak üzere iki grupta incelenmektedir.

100 Birleşme ve Devralmalarda İlgili Teşebbüs, Ciro ve Yan Sınırlamalar Hakkında Kılavuz’a göre etkilenen pazar tespitinde işlem taraflarının faaliyetleri arasında yatay ve dikey çakışma bulunup bulunmadığının tespiti gerekmiş olup, yine aynı Kılavuz’a göre devralma işlemlerinde yalnızca devre konu şirketin faaliyet alanı dikkate alınarak etkilenen pazar değerlendirmesi yapılmıştır. Bu bağlamda etkilenen pazar tespitinde EMA’nın Türkiye’deki faaliyetleri ile HC’nin Türkiye’de ve dünyadaki faaliyetleri arasında yatay veya dikey bir ilişki olup olmadığı incelenmiştir. Yukarıda poliüretan pazarı ve alt gruplarına ilişkin verilen bilgiler ve dosya mevcudu bilgi ve veriler çerçevesinde, Komisyon’un bu alandaki pazar değerlendirmeleri de dikkate alınarak yatay ve dikey olarak beş ayrı etkilenen pazarın olduğu kanısına varılmıştır:

- 110
- Esnek poliüretan sistemler pazarında yatay örtüşme: tarafların her ikisinin de Türkiye’deki bu pazarda kısıtlı miktarda faaliyetleri vardır.
  - MDI pazarında dikey örtüşme: EMA, iç kullanım için MDI ithalatı yapmakta, Huntsman ise (çok kısıtlı miktarda) MDI’ı Türk pazarına ithalat kanalıyla satmaktadır.

¹ Dosya kapsamında bu şirketin 2006 yılından itibaren gayri faal olduğu bildirilmiştir.

² Mevcut ciro bilgileri, ilgili yıla ait ortalama döviz kuruna göre Türk Lirasına dönüştürülmüştür.

³ Köpük harici PU formları bu bildirim çerçevesinde yer almamıştır.

- 120
- Katı poliüretan sistemler pazarında yatay örtüşme: EMA'nın esas faaliyet alanı bu pazardır. Huntsman ise tüm poliüretan uygulamaların dünya çapında üreticisidir. Bununla birlikte Huntsman Türkiye'de bu pazarda artık faaliyet göstermemektedir. Etkilenen pazarın coğrafi örtüşme olmaksızın tanımlandığı düşünüldüğünde, bu pazar etkilenen bir pazardır.
  - Esnek polioller pazarında dikey örtüşme: EMA esnek polioller çok küçük miktarlarda da olsa bileşen olarak kullanmakta, Huntsman da esnek polioller kısıtlı bir şekilde Türkiye dışında satmaktadır. Etkilenen pazarın coğrafi örtüşme olmaksızın tanımlandığı düşünüldüğünde, bu pazar etkilenen bir pazardır.
  - Katı polioller pazarında dikey örtüşme: EMA katı polioller bileşen olarak kullanmakta olup, Huntsman ise bu ürünlerin dünya çapında üreticisidir. Ancak tarafların bu faaliyetleri arasında coğrafi örtüşme söz konusu olmasa da, etkilenen pazarın coğrafi örtüşme olmaksızın tanımlandığı düşünüldüğünde, bu pazar etkilenen bir pazardır.

130 İlgili coğrafi pazarın ise devralınan şirket konumunda bulunan EMA'nın Türkiye geneline satış yaptığı dikkate alınarak "Türkiye" olarak tespitinin yerinde olacağı sonucuna varılmıştır.

H.4. Değerlendirme

Yukarıda yer alan beş farklı etkilenen pazara ilişkin değerlendirmeler aşağıda yer almıştır.

Tablo 4'den de görüldüğü üzere, yatay çakışmanın meydana geldiği esnek PU sistemleri pazarında Huntsman'ın 2010 yılı itibarıyla pazar payı % (.....); EMA'nın ise % (.....)'tür. Dolayısıyla devralma işlemi sonucunda Huntsman'ın pazar payındaki artış ihmal edilebilecek düzeydedir.

Tablo 4: Esnek PU Sistemleri Pazarında Tarafların Pazar Payı

Esnek PU Sistemleri		
	Huntsman	EMA
Yıl	Pazar Payı % (Türkiye)	Pazar Payı % (Türkiye)
2010	(.....)	(.....)
2009	(.....)	(.....)
2008	(.....)	(.....)

140 Benzer şekilde, Tablo 5'ten görüldüğü üzere, EMA'nın asıl faaliyet alanı olan katı PU sistemleri pazarında da Huntsman'ın (.....) pazar payına sahip olduğu görülmüştür. İşlem sonucunda Huntsman'ın pazar payı % (.....) ile sınırlı kalacaktır.

Tablo 5: Katı PU Sistemleri Pazarında Tarafların Pazar Payı

Katı PU Sistemleri		
	Huntsman	EMA
Yıl	Pazar Payı % (Türkiye)	Pazar Payı % (Türkiye)
2010	(.....)	(.....)
2009	(.....)	(.....)
2008	(.....)	(.....)

Dikey çakışmanın meydana geldiği MDI pazarı açısından ise aşağıdaki Tablo 6' dan da görüleceği üzere Huntsman Türkiye'de son derece düşük bir pazar payına sahiptir. Dikey çakışmanın gerçekleştiği diğer iki pazar olan katı polioller ve esnek polioller pazarlarında ise Huntsman'ın Türkiye'de herhangi bir satışı bulunmamaktadır.

Tablo 6: MDI Pazarında Huntsman'ın Pazar Payı

MDI	
Huntsman	
Yıl	Pazar Payı % (Türkiye)
2010	(.....)
2009	(.....)
2008	(.....)

Yukarıda yer verilen bilgilerin yanı sıra, Tablo 7'den de izlenebileceği üzere MDI bazlı PU pazarında işlem taraflarından daha yüksek pazar payına sahip çok sayıda rakip firma bulunmaktadır.

Tablo 7: Rakip Firmalar ve Pazar Payları

Ticaret Unvanı	Pazar Payları (%)	
	Bileşenler	Sistemler
Dow	(.....)	(.....)
BASF	(.....)	(.....)
Bayer	(.....)	(.....)
Borsodchem	(.....)	(.....)
Huntsman	(.....)	(.....)
EMA	(.....)	(.....)
Diğerleri	(.....)	(.....)

Yukarıda yer alan bütün bu değerlendirmeler çerçevesinde, anılan işlem sonucunda;

- Yatay çakışmanın gerçekleştiği etkilenen pazarlarda tarafların pazar payının düşük olması, esnek PU sistemleri pazarında Huntsman'ın pazar payının ihmal edilebilir düzeyde artması, katı PU sistemleri pazarında ise işlem sonucunda Huntsman'ın pazar payının % (.....) ile sınırlı kalması,
- Dikey çakışmanın gerçekleştiği pazarlardan MDI pazarı dışında kalanlarda Huntsman'ın Türkiye'de herhangi bir satış faaliyetinin bulunmaması, MDI pazarında ise pazar payının son derece düşük olması,
- Etkilenen pazarda daha yüksek pazar payına sahip rakip teşebbüslerin bulunması

nedenleriyle, anılan işlemin rekabet üzerinde olumsuz bir etkisinin olmayacağı kanısına varılmıştır.

180 **I. SONUÇ**

Düzenlenen rapora ve incelenen dosya kapsamına göre; bildirim konusu işlemin 4054 sayılı Kanun'un 7. maddesi ve bu maddeye dayanılarak çıkarılan 2010/4 sayılı "Rekabet Kurulundan İzin Alınması Gereken Birleşme ve Devralmalar Hakkında Tebliğ" kapsamında izne tabi olduğuna, işlem sonucunda aynı Kanun maddesinde belirtilen nitelikte hakim durum yaratılmasının veya mevcut hakim durumun güçlendirilmesinin ve böylece rekabetin önemli ölçüde azaltılmasının söz konusu olmaması nedeniyle işleme izin verilmesine OYBİRLİĞİ ile karar verilmiştir.